

Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän yhtymävaltuustolle

ARVIOINTIKERTOMUS TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA VUONNA 2020

Yhtymävaltuusto on asettanut tarkastuslautakunnan, johon on kertomusvuoden aikana kuulunut puheenjohtajana Kari Saastamoinen ja varsinaisina jäseninä Kaisa Vigman ja Tuula Väätäinen.

Tarkastuslautakunta ilmoittaa kuntalain 121 §:ssä tarkoitettuna arviointikertomuksenaan yhtymävaltuustolle seuraavaa:

1. HALLINTO

1.1 Hallinnon tapahtumia ja kuntayhtymän tulevaisuus

Kuntayhtymän strategisena tavoitteena on ollut edistää ja toimeenpanna kuntayhtymän hallittua alasajoa. Purkutyön etenemisen pysäytti vuonna 2019 Imatran, Joensuun ja Lappeenrannan Itä-Suomen hallinto-oikeuteen jättämä hallintoriitahakemus. Ilman tätä väliintuloa kuntayhtymä olisi todennäköisesti jo purkautunut.

Mikkelin kaupungin aloitteesta eräät jäsenkunnat ovat neuvotelleet mainittujen kolmen kaupungin kanssa sovinnon saamisesta riita-asiaan. Neuvottelutulos tulee kuntayhtymän käsittelyyn helmikuussa 2021. Kuntayhtymä on osaltaan edistänyt sovun syntymistä.

Kuntayhtymän oma työskentely vuoden 2020 aikana on keskittynyt:

- hallintoriita-asiaan
- kuntayhtymän johtajan irtisanomisen valmisteluun sekä esittelijätehtävien uudelleenjärjestelyyn
- kuntayhtymän muistelmien loppuunsaattamiseen ja julkaisemiseen
- eräisiin henkilövaihdoksiin luottamushenkilöorganisaatiossa, joista tärkeimpänä yhtymähallituksen puheenjohtajan vaihtuminen sekä
- yleishallintoon ja kuntayhtymäorganisaation toimintaan liittyvään hallinnolliseen valmistelutyöhön ja päätöksentekoon.

Todennäköistä on, että kuntayhtymää ei ole enää olemassa tulevaisuudessa.

1.2 Henkilöstö

Toimintakertomuksessa on selostettu ja tilastoitu tarkemmin henkilöstöä koskevia asioita. Henkilöstöä koskevat asiat on tuotu toimintakertomuksessa esiin riittävässä laajuudessa.

Tarkastuslautakunta kiittää kuntayhtymän entistä johtajaa Janne Tapolaa hyvin hoidetusta työstä.

2. TOIMINNAN JA TALOUDEN ARVIOINTI

2.1 Toiminnalliset tavoitteet

Kuntayhtymän purkamisen vuoksi varsinaisia toiminnallisia tavoitteita ei ollut.

2.2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2020 tilinpäätös oli 151.842,35 euroa alijäämäinen (edellisen tilinpäätöksen alijäämä oli 344.061,73 euroa).

Talousarvio 2020 on 178.205 euroa alijäämäinen. Vuoden 2020 toteutunut alijäämä on 151.842,35 euroa. Poikkeama on 26.362 euroa.

Talousarvion mukaan kuntayhtymä purkautunee taloussuunnitelmakaudella. Alijäämä katetaan ensisijaisesti omasta pääomasta. Viimesijaisesti jäsenkunnat kattavat alijäämän peruspääomaosuuksien suhteissa.

Kuntayhtymällä ei ole taseessa pitkäaikaista lainaa rahoituslaitoksilta. Maksuvalmius oli tilinpäätöshetkellä hyvä.

Kuntalain 110.3 §:n mukaan kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kuntayhtymän tilinpäätöksessä on kertynyttä alijäämää vuosilta 2015 – 2020 yhteensä 537.290,40 euroa. Toimintakertomuksen kohdassa ”Talouden tasapainottamistoimenpiteet” on tuotu esille Valtiovarainministeriöstä 2.9.2020 saatu lausunto, jonka mukaan kuntayhtymän kirjanpitoon tai tilinpäätökseen liittyvissä asioissa ei ole tarvetta erityisille toimenpiteille. Kohdassa on niin ikään todettu, että kuntalain

alijäämän kattamisveloitteen osalta voidaan todeta, että se koskee tapauksia, joissa kuntayhtymän, toimintaa ollaan jatkamassa.

Kuntayhtymän purkamisesta on tehty jo päätös, mutta purkamiskäsittely on kolmen jäsenkunnan vaatimuksesta Itä-Suomen hallinto-oikeuden ratkaistavana hallintoriita-asiana. Lopullisesti kuntayhtymä purkautuu, kun loppuselvitys on kaikissa jäsenkunnissa lainvoimaisella päätöksellä hyväksytty ja purkautumisesta on ilmoitettu aluehallintovirastoon.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarviossa vuodelle 2021 on arvioitu syntyvän alijäämää 150.000 euroa. Koska taseeseen jäisi tämän jälkeen kattamatonta alijäämää 687.290,40 euroa, talousarvio 2021 ei ole kuntalain vaatimassa tasapainossa. Tämä johtuu siitä, että kuntayhtymän alasajo on menossa ja kuntayhtymällä ei ole lainkaan tuloja, vain menoja.

3. YHTEENVETO

Kuntayhtymän toimintaa kuvaavista tunnusluvuista johdetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet olosuhteet huomioon ottaen hyvin.

Yhtymän taloudellinen liikkumavara on parantunut vuonna 2020 palvelutoiminnan rasitteiden jäädessä pois.

Tarkastuslautakunta pitää välttämättömänä, että kuntayhtymän purkaminen saadaan toteutettua mahdollisimman pian ja on huolissaan siitä, että kuntayhtymän purkaminen tulee kohtuuttomasti pitkittymään *aiheettoman* hallintoriita-asian vuoksi. On kaikkien etu, että asiat saadaan jouhevasti päätökseen ja näin vältetään lisämenojen syntyminen.

Kertyneiden alijäämien kattamisesta on asianmukainen suunnitelma edellyttäen, että alasajo saadaan suoritettua ajallaan. Todennäköistä on, ettei kuntayhtymää ole olemassa neljän vuoden kuluttua.

Mikkelissä 5. maaliskuuta 2021

Kari Saastamoinen

Kaisa Vigman

Tuula Väätäinen